

**Декада на вклучување на Ромите
- Република Македонија**

Акциони планови

Скопје, Ноември 2004

Содржина:

1. Акционен план за здравство	3
1.1. Услови на живеење	4
1.2. Здравствена едукација	5
1.3. Информирање	7
1.4. Законска регулатива и администрација	8
1.5. Достапност на здравствени услуги	9
2. Акционен план за образование	10
3. Акционен план за домување	16
3.1. Легислатива / закони и прописи	16
3.2. Урбанизам	17
3.3. Квалитет на живеење	18
3.4. Едукација	20
4. Акционен план за вработување	21
4.1. Информирање	22
4.2. Едукација	23
4.3. Можности и законска регулативе	25
4.4. Економија	27
5. Дополнителни информации	29

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ЗДРАВСТВО

I. Здравство

1. Унапредување на условите за живеење					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p><i>Тековно реализирање на законски обврски:</i></p> <p><i>1.1.Контрола на водата еднаш месечно а по потреба и почесто</i></p> <p><i>1.2.Санитарно епидемиолошки надзор еднаш месечно или по потреба</i></p> <p><i>1.3.Контрола на загаденост на воздухот, дневно следење</i></p> <p><i>1.4. Контрола на радиоактивност – дневно</i></p> <p><i>1.5. Дезинсекција и дератизација – годишно или по потреба</i></p>	<p>1.1. Број на спроведени контроли, извештаи, број на објавени информации на локални и национални медиуми.</p> <p>1.2. Број на спроведени контроли, извештаи, број на објавени информации на локални и национални медиуми</p> <p>1.3. Број на спроведени контроли, извештаи, број на објавени информации на локални и национални медиуми</p> <p>1.4. Број на спроведени контроли, извештаи, број на објавени информации на локални и национални медиуми</p> <p>1.5. Број на спроведени контроли, извештаи, број на објавени информации на локални и национални медиуми</p>				Континуирано 2005-2015

II. Здравствена едукација

1. Подобрување на квалитетот на здравствената едукација во образовниот процес					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p><i>Подобрување на квалитетот на здравствената едукација во 30 месеца со зголемено учество на ученици Роми</i></p> <p><i>1.1. Формирање на 10 тимови од медицински персонал</i></p> <p><i>1.2. Подготовка на 4 програми за дојолнителна здравствена едукација</i></p>	<p>1.1. Број на тимови активно работат на здравствена едукација</p> <p>1.2. Број на програми редовно се употребуваат за здравствената едукација</p> <p>1.2.1. Број на училишта редовно имаат предавања од тимови за здравствена едукација.</p> <p>1.2.2. Намален број на деца заболени од заразни болести И болести од зависност</p>				Континуирано 2005-2015
2. Дојолнителна здравствена едукација на лица надвор од образовниот систем					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p><i>Подобрување на квалитетот на здравствената едукација во 20 месеца со зголемено учество на ромската популација</i></p> <p><i>2.1. Отварање на 5 здравствено-едукативни центри</i></p> <p><i>2.2. Подготовка на 5 специфични програми за здравствена едукација</i></p> <p><i>2.3. Предавања 1 месечно по дадениите програми во 20 месеца со зголемено учество на ромската популација</i></p>	<p>2.1. Број на едукативни центри работат</p> <p>2.2. Број на специфични програми се употребуваат за здравствена едукација</p> <p>2.3. Број на места 1 месечно редовно имаат здравствена едукација</p>				Континуирано 2005-2015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ЗДРАВСТВО

3. Промоција на превентивни здравствени мерки за подобрување на здравјето на Ромите					
Кратк. Цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>Намалување на фактори на ризик од заразни болести и болести на зависност за 10%</p> <p>3.1. Формирање на стручни тимови во Министерството за Здравство за подготовка, издавање и дистрибуција на пропаганден материјал за здравствена едукација</p> <p>3.2. Подготовка на програма и методологија за промоција на здравствена едукација од страна на стручниот тим</p> <p>3.3. Дистрибуција на пропаганден материјал</p>	<p>Намален број на специфични заболувања од заразни и болести на зависност.</p> <p>3.1. Стучни тимови редовно работат/број на состаноци, донесени одлуки, заклучоци</p>				Континуирано 2005-20015
4. Афирмативен пристап на ученици и студенти Рома на медицински школи и факултети					
Кратк. Цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>4.1. Формирање на група за утврдување на квота за упис при Министерство за образование</p> <p>4.2. Промоција на уписни критериуми квоти и политики за упис во средни училишта и факултети преку информативни средби во 20 места каде има поголема концентрација на Роми</p>	<p>4.1. Групата се состанува редовно – донесени заклучоци и одлуки</p> <p>4.2. Број на НВОи кои ги промовираат заклучоците и одлуките на квоти и уписни политики</p>				Континуирано 2005-20015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ЗДРАВСТВО
III. Информирање

1. Поголем оифаѝ на Ромската ѝоѝулаѝа со здравсѝвеното осигурување					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Подигнување на свеста и информирање на Ромите за правата во здравственото осигурување 1.1. Организирање на 10 кампањи, преку медиумско покривање, трибини 1.2. Промотивен материјал 1.3. Обука на по 80 здравствени и социјални работници за работа со ромската заедница 1.4. Формирање на советодавни здравствени центри во 20 ромски населби	Број на вклучени во ситемот на здравствено осигурување 1.1. Број на одржани државни и медиумски кампањи 1.2. Изработка на промотивен материјал 1.3. Број на обучени социјални и здравствени работници 1.4. Број на формирани советодавни и здравствени центри				2005 – 2015 2005-2010
2. Целосна ѝокриеностѝ на Ромската ѝоѝулаѝа со ѝримарна здравсѝвена зашѝиѝа					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Промоѝа на постоечка законска регулатива за примарна здравствена зашѝита 2.1. Формирање на 10 мобилни здравствени тимови во соработка со НВО	Зголемен број на корисници на здравствена зашѝита 2.1. Број на формирани мобилни тимови и вклучени НВОи				2005 – 2010
3. Обезбедување на услови и човечки каѝаѝиѝеѝи за конѝинуирано информирање на Ромите за здравсѝвено осигурување и осѝварување на нивните ѝрава					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Организирање на 3 тренинзи на годишно ниво на НВО активисти и Роми здравствени работници за комуникаѝа и информирање на Ромската популаѝа 3.1. Вработување на минимум 1 Ром во сите здравствени и социјални центри	Број на организирани тренинзи, број на вклучени НВО и активисти и Роми здравствени работници 3.1. Број на вработени Роми во социјалните и здравствените центри				2005 – 2015 2005-2008

IV. Здравствена регулатива и администрација

1. Унајредување на законска регулатива					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Менување на дел од законската регулатива 1.1. Проценка на состојба 1.2. Проценка на финансиски ефекти	Променета законска регулатива 1.1. Направена промена 1.2. Направена процена 1.3. Направена процена на уставна усогласеност				2005-2006
2. Унајредување на административни институции					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
2.1. Техничко опремување на 30 подрачни единици 2.2. Обучување на 70 вработени 2.2.2. Поврзување на МЗ со МТСП и Фонд за здравство 2.3. Воведување на здравствена картичка 2.3.1. Техничка подготовка 2.3.2. Обука на 70 вработени	2.1. Број на опремни подрачни единици 2.2. Број на обучени 2.2.1. Потпишани меморандуми за разбирање 2.2.2. Број на реализирани комуникации и разменети информации 2.3. Воведена електронска здравствена картичка 2.3.1. Реализирана техничка подготовка 2.3.2. Број на обучен кадар				2005 – 2011 2005-2007 2005-2007 2005-2015 2005-2007 2005-2007 2005-2007
3. Афирмативен приод при вработување на Роми во здравствен сектор					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Спроведување на превична застапеност 3.1. Планирано вработување на Ромите во здравството 420 3.2. координација меѓу образование и вработување	3.1. Број на ново вработени Роми во здравството 3.2. Остварена координација и воспоставена редовна координација меѓу Министерство за образование, Завод за вработување и Министерство за здравство				2005-2015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ЗДРАВСТВО

V. Достапност на здравствени услуги

1. Олеснејќи пристап на Ромите до здравствени установи					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Отварање на амбуланти и здравствени домови во 20 градови со Ромско население 1.1. Вработување на 450 Ромски медицински персонал во здравствените установи	Број на отворени амбулант и здравствени домови во 20 поголеми градски центри 1.1. број на вработен медицински персонал				2005-2015
2. Иницирање на проактивен пристап на јавните здравствени институции и услуги кон посебните категории на Роми					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
Организирање на редовни годишни систематски прегледи на жените Роми во 20 градови со Ромско население 2.1. Целосна опфатеност на децата со вакцинација 2.2. Систематски годишни прегледи на деца во образовниот процес 2.3. Водење на евиденција на семејства со нерешен статус за добивање на примарна здравствена заштита	Број на организирани систематски прегледи на жени Роми во 20 градови 2.1. Број на деца опфатени со вакцинација 2.2. Број на евидентирани семејства кои имаат нерешен статус и добиени документи за здравствена заштита 2.3. Создадена оперативна банка на податоци				2005 – 2015 2006

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

1. Повисоко ниво на вклучување на ромската популација на сите нивоа на образовниот систем					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
1.1. Конзистентно спроведување на законските одредби (вклучувајќи ја задолжителноста на основното образование)	1.1. Стапка на вклучување на ромските и на не-ромските деца и млади на сите нивоа на образовниот систем	Националната работна група	Потребните податоци се достапни во Министерството за образование и во Државниот завод за статистика како горенаведеното како горенаведеното, плус извештаи од релевантни НВО	Полово-разграничени податоци за вклученоста на момчињата/мажите и девојчињата/жените како горенаведеното како горенаведеното	2005-2015
1.2. Обезбедување услови и промоција на образованието за возрасни (вклучувајќи основно образование за возрасни)	1.2. Број на возрасни Роми кои завршиле основно образование или други форми на образование за возрасни	Национална работна група			2005-2015
1.3. Континуирано спроведување информативни активности за образованието, насочени кон ромските родители (покани за запишување деца во основно образование, кампањи, итн.)	1.3. Стапка на запишување на ромски деца во прво одделение	Национална работна група		како горенаведеното како горенаведеното	2005-2015
1.4. Основање комбинирано гимназиско и средно-стручно училиште со соодветен квалитет во Шуто Оризари	1.4. Отворено средно училиште во Шуто Оризари; Број на запишани ученици (Роми и не-Роми)	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2010
1.5. Олеснување на пристапот до средно образование за младите Роми (со исполнување минимум стандарди)	1.5. Број на млади Роми запишани во средното образование; Број на млади Роми кои завршиле средно образование	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015
1.6. Олеснување на пристапот до високо образование за младите Роми (со исполнување минимум стандарди; вклучувајќи квоти)	1.6. Број на млади Роми запишани во високото образование; Број на млади Роми кои завршиле високо образование	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015
1.7. Олеснување на пристапот до стипендии за средношколци и студенти Роми	1.7. Број на средношколци и студенти Роми кои добиле стипендии	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

2. Намалена стапка на осипување на бројот на ромските деца на сите нивоа на образовниот систем					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
2.1. Обезбедување помош и поддршка на ученици Роми за континуирано и квалитетно следење, со користење на расположивите ресурси во заедницата	Стапките на осипување на ромските и не-ромските деца кои се осипуваат на сите нивоа на образовниот систем	Национална работна група	Потребните податоци се достапни во Министерството за образование и во Државниот завод за статистика како горенаведеното, плус извештаи од релевантни НВО како горенаведеното	Полово-разграничени податоци за вклученоста на момчињата/мажите и девојчињата /жените како горенаведеното	2005-2015
2.2. Обезбедување услови за вклучување на сите ромски деца во (идното) задолжително предучилишно образование	Број на ученици Роми вклучени во програмите за помош и поддршка за следење на наставниот процес	Национална работна група			
2.3. Зголемување на бројот на родители Роми во родителските совети во училиштата	Стапка на запишување на ромските и на не-ромските деца во предучилишно образование	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2007-2015
2.4. Воведување задолжителни училишни годишни програми за соработка со родителите Роми	Процентот на родители-Роми во родителските совети на училиштата (во однос на процентот на ученици Роми во истите училишта)	Национална работна група			
2.5. Воведување задолжителни училишни годишни програми за намалување на меѓусебните стереотипи и предрасуди и за подобрување на заемното почитување меѓу учениците од различни етнички заедници	Број на училишта кои планираат и спроведуваат годишни програми за соработка со родителите Роми	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015
2.6. Обезбедување помош и поддршка на студентите Роми во следење на наставниот процес	Број на училишта кои планираат и спроведуваат годишни програми за подобрување на заемното почитување помеѓу учениците од различни етнички заедници	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015
	Број на поддржани студенти Роми	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

3. Зајакнување на капацитетите на наставниот кадар и на училишните структури за препознавање и за менаџирање на конфликтни ситуации предизвикани од недоволно ниво на сензитивност за културните разлики					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
3.1. Спроведување обуки за наставниците за интеркултурно учење и за почитување на разликите	Стапката на успех на ромските и неромските деца во училиштата (споредба на просекот) Број на обучени наставници за интеркултурно учење и за почитување на разликите	Национална работна група	Потребните податоци се достапни во Министерството за образование и во Државниот завод за статистика како горенаведеното	Полово-разграничен и податоци за вклученоста на момчињата/мажите и девојчињата/жените како горенаведеното	2005-2015
3.2. Дефинирање и спроведување системи и механизми за: - мотивирање на наставниците и на училишните структури за проактивен и конструктивен однос кон разликите и кон конфликтните ситуации кои се резултат на стереотипите и предрасудите кон ромската популација; - казнување и осуда на несоодветно однесување и реакции на наставниот кадар и на училишните структури кои резултираат од стереотипи и предрасуди кон Ромите	Број на мотивирани (наградени) наставници и училишни структури поради проактивен и конструктивен однос во смисла на активност 3.2; Број на казнети (осудени) наставници и училишни структури поради несоодветно однесување и реакции во смисла на активност 3.2	Национална работна група			2005-2015
3.3. Воспоставување тело во рамките на Министерството за образование и наука за прашањата на меѓуетничка нетрпеливост и конфликти	Воспоставено тело за прашањата на меѓуетничка нетрпеливост и конфликти; Број на процесирани случаи од страна на телото	Национална работна група	Потребните податоци се достапни во Министерството за образование и во Државниот завод за статистика	Полово-разграничен и податоци за вклученоста на момчињата/мажите и девојчињата/жените	2005-2015
3.4. Препорака од страна на Министерството за образование и наука за воведување наставни материјали за ромската култура, традиција и историја на педагошкиот и други факултети кои продуцираат наставен кадар	Препораката е испратена	Национална работна група			Министерство за образование и наука

ДЕКАДА НА ВКЛУЧУВАЊЕ НА РОМИТЕ – РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

4. Зголемен број соодветно образовани наставници Роми					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
4.1. Воспоставување студиска група на ромски јазик на педагошките факултети	Број на наставници Роми (дипломирани и вработени) Студиската група е воспоставена и функционира; Број на запишани студенти Роми на групите на ромски јазик	Национална работна група	Потребните податоци се достапни во Министерството за образование и во Државниот завод за статистика	Полово-разграничен и податоци за вклученоста на момчињата/мажите и девојчињата/жените како горенаведеното	2008
4.2. Обезбедување олеснет пристап до стипендии за студенти Роми на педагошките факултети во земјата и за студенти кои студираат во странство на студиски групи кои не постојат во Македонија (во функција на претходната активност 4.1)	Број на студенти Роми на педагошките факултети во земјата кои добиваат стипендија; Број на студенти Роми кои во странство студираат на студиски групи кои ги нема во Македонија (во функција на претходната активност 4.1)	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015
4.3. Континуирана обука на постојните наставници Роми за употреба на ромскиот јазик во наставниот процес	Број на обучени наставници Роми за употреба на ромскиот јазик во наставниот процес	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015
4.4. Воспоставување катедра за ромолошки студии	Катедра за ромолошки студии е воспоставена; Број на запишани студенти при Катедрата за ромолошки студии	Национална работна група	како горенаведеното	како горенаведеното	2005-2015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ДОМУВАЊЕ

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ДОМУВАЊЕ

I. Закони, прописи и лобирање

1. Донесување закони и прописи за воспоставување на механизми за консултирање на заедниците на кои се однесуваат одлуките.					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
1.1 Анализа на прописите кои содржат одредби за учество на граѓаните во процесот на донесување одлуки на локално ниво, со предлог мерки за нивно соодветно менување. 1.2 Соодветно усогласување на идентификувани закони и прописи	11. Колку Ромите врз основа на новите прописи и механизми упатиле барања или се консултирале како заедница на национално и локално ниво 1.2 % на Ромите јасно ги знаат и ги применуваат законите				2005 2005
2. Регулација на позитивната дискриминација					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
2.1 Идентификација на меѓународни и домашни прописи поврзани со домување 2.2 Раификација на меѓународни прописи 2.3 Изготвување на прописи и нивно усвојување	2.1 Изменети или донесени закони за домување 2.2 Направена компаративна студија за законите на други држави од Европа. 2.3 Број на решени барања во однос на новите усвоени закони и прописи,				2005 2005 2006 континуирано
3. Решавање на проблемите со дивоградбите					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
3.1. Идентификација на законската и подзаконската регулатива 3.2 Усогласување на законите и другите прописи за решавање на проблемите со дивоградбите.	3.1 Усогласени закони за можност за легализација на дивоградби 3.2 Број на легализирани дивоградби				2005 – 2015 континуирано

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ДОМУВАЊЕ

II. Урбанизам

4. Урбанизација на населби со доминантно Ромско население					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
1.1 Снимање на фактичката состојба 1.2 Донесување на урбанистички планови во населени места со доминантно Ромско население 1.3 Постојано информирање на ромски заедници за носење на плановите од страна на нивните претставници	1.1 Број на извештаи од снимени ситуации 1.2. Број на донесени урбанистички планови 1.3 Број на објави, средби, поднесени барања и позитивно решени случаи				2005 – 2015 континуирано
5. Легализација на бесправна градба каде што постојат услови					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
2.1 Поддршка од Владата и ЕЛС на лоби групи од ромските заедници во општините во кои ромите не се политички претставени	2.1 Број на извештаи, изработени технички документи и реализирани проекти за легализација на бесправна градба				2005 – 2015

III. Квалитет на живеење

1. Олеснеј иприсјай на ромската популација за решавање на сѐанбеношо ипрашање					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>1.1. Поиикнување на ЕЛС за решавање на сѐамбено ипрашање кај ромската популација</p> <p>1.2. Создавање на наменски фонд за решавање на домување на Ромите.</p> <p>1.3. Поиикнување на изградба на колективни сѐамбени згради за социјално домување за Ромите.</p> <p>1.4. Подобрување на хигиенскиите услови за живеење во ромски населби</p> <p>1.5. Лоцирање на дивиие дејонии за смеи и нивно расчистиување</p> <p>1.6. Организирање на собира-неишо, итранспортираиешо и поспайуваиешо со комуналниот оишад.</p>	<p>1.1. Број на општини кои спровеле акции за решавање на стабеното прашање на ромите</p> <p>1.2. Број на Роми кои користат стрества од фондот</p> <p>1.3. Број на роми кои добиел социален стан за домување.</p> <p>1.4. Број на акции во соработака со комуналните претпријатија се спроведени за подобрување на условите за живеење во ромските населби</p> <p>1.5 Број на рачистени дивии депонии</p> <p>1.6 Редовно одстранување на смет од ромските населби</p>				2005 – 2015

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ДОМУВАЊЕ

2. Подобрување на инфра-структурата во ромските населби					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>2.1 Реконструкција на водоводна и канализациона мрежа во ромските населби</p> <p>2.2 Подобро снабдување со квалитетна вода за пиење</p> <p>2.3 Планирање и изградба на нова водоводна и канализациона мрежа во ромските населби</p> <p>2.4 Реконструкција на јавната и улична мрежа во ромските населби</p> <p>2.5 Планирање и изградба на нова јавна и улична мрежа во ромските населби</p> <p>2.6 Реконструкција на електрична и ПТТ мрежа до ромските населби</p>	<p>2.1 Број на завршени реконструкции на водоводна мрежа до ромските населени места</p> <p>2.2 Број на изградени доводи на чиста вода за пиење до ромските населби</p> <p>2.3 Број на изградени водоводи и канализации до ромските населби</p> <p>2.4 Должина на реконструирана патна мрежа до ромските населби</p> <p>2.5 Изградена нова улична мрежа во ромските населби</p> <p>2.6 Колку ромите имаат можност да дојдат до ПТТ мрежа И истата ја користат.</p>				2005 -2010
3. Субстандардни - Намалување на бројот на субстандардни домови					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>3.1 Лоцирање на несоодветни услови за домување во ромските населби.</p> <p>3.2 Измена и дополнување на ГУП во ромските населби</p> <p>3.3 Измена и дополнување на ДУП во ромските населби.</p> <p>3.4 Планирање и изградба на колективни и индивидуални стамбени социјални станови</p> <p>3.5 Доделување на локации и изградба на објекти за колективно домување за Ромите</p>	<p>3.1. Донесување на законска регулатива за минимум стандарди за живеење и идентификација на ромски населби под мин. стандарди.</p> <p>3.2 Број на донесени ГУП-ови</p> <p>3.3 Број на донесени измени и дополнувања на ДУП</p> <p>3.4 Број на изградени колективни и индивидуални објекти</p> <p>3.5 Доделени локации за колективно стамбеноо домување</p>				<p>2008 – 2010</p> <p>2005 - 2015</p> <p>2005 – 2015</p>

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ДОМУВАЊЕ

IV. Едукација

1. Искористување, адаптирање или остворање на информативни центри					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>1.1 Идентификација на потреби за остворање или искористување на постојните центри за информација</p> <p>1.2 Доопремување на информативни центри</p> <p>1.3 До обука на кадар на информативни центри</p>	<p>% на роми кои искористуваат услуги на центрите за информација во сврата на домувањето.</p> <p>% на информации</p>				2005 - 2006
2. Организирање на медиумски информативни кампањи поспе усвојување на нови закони					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со cross cutting теми	Рок/врем.рамка
<p>2.1 Секој изготвувач на закон во своите планови да вклучи дел за спроведување на информативна кампања</p> <p>2.2 Одредување на адекватни форми на информирање според локалните услови</p> <p>2.3 Едукација и техничка помош за добивање на потребна документација за изградба</p>	<p>Број на одржани јавни расправи во врска со нови закони кои се од вителен интерес на ромската заедница</p> <p>% на запознаеност со новите прописи и закони кои се во директна врска на ромската заедница</p> <p>Број на роми кои сами извадиле документација и се информирани за прописите како се вадат документи.</p>				2007 - 2015 континуирано

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

И. Информирање

1. Подобрување на нивојто на информираноста на ромската популација во сферата на вработувањето					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со црсс цуттинг теми	Рок/врем.рамка
<p>1. Континуирано зголемување на опфатот на невработените Роми во програмите за советување и подготовка за вработување</p> <p>1.1. Обука на вработените од центрите за вработување</p> <p>1.2. Обука за правата и обврските на невработените и вработените</p> <p>1.3. Практични обуки за невработени</p> <p>1.4. Соработка со бизнис сектор/посредување</p> <p>1.5. Обука за сопствен бизнис</p> <p>2. Формирање на локални тимови во општините со над 500 невработени Роми за промоција, информирање и посредување при нивно вработување</p> <p>2.1. Истражување и анализа на потребите: видови на информации и методологија</p> <p>2.2. Подготовка на пристап до невработ. Роми и мерки</p> <p>2.3. Изработка на промотивен материјал за промоција на работни места и можности</p> <p>2.4. Формирање на 7 локални тимови</p> <p>2.5. Обука на лок. тимови</p> <p>3. Олеснување на информирањето и зголемување на достапноста на информациите со примена на нови форми соодветни на потребите и реалните можности на ромската заедница</p> <p>3.1. Организација на непосредни средби</p> <p>3.2. Организирање на саем за работна сила</p>	<p>- Број на обучени/вработени од Центрите за вработување, кои ќе работат во програмите поврзани со Роми</p> <p>- Колку Роми застанале во остварување на своите права и правата на другите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бр. на барања - бр. на молби/жалби - редовно пријавување <p>- Број на Роми кои ги искористиле обуките</p> <p>- Број на успешни посредувања за работа (вработени Роми)</p> <p>- Број на нови отворени бизниси и бр. на вработувања</p> <p>- Готова методологија</p> <p>- Развиена стратегија за информирање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мерки - процедури <p>- Количина на доставен информативен материјал до ромската заедница</p> <p>- Број на формирани локални тимови</p> <p>- Број на обучени членови вклучени во локалните тимови и програми</p> <p>- Број на вработени Роми</p> <p>- Број на нови вработувања,</p> <p>- Отворени нови бизниси и склучени партнерства</p>	<p>Националната работна група да се трансформира во ТИМ за Мониторинг и Евалуација на имплементацијата на Акциониот план за вработување. Истата како своја прва активност ќе избере релевантна методологија и ќе подготви план за М&Е. За потребите на евалуација ќе се покани надворешен евалуатор</p>	<p>Министерство за труд и социјална политика на Р.М.</p> <p>Агенција за вработување на Р.М.</p> <p>Министерство за Економија</p> <p>(користење на постоечките датотеки и креирање на нови)</p>	<p>Сите предложени активности се базирани на вклученост на аспекти поврзани со унапредување на родовите прашања, намалување и елиминација на негативната дискриминација и намалувањето на сиромаштијата на ромите во Република Македонија</p>	<p>2005 - 2006</p> <p>2005 - 2015</p> <p>2005 - 2015</p> <p>2008 - 2015</p> <p>2007 - 2015</p> <p>2006</p> <p>2006 - 2007</p> <p>2006 - 2015</p> <p>2008 - 2015</p> <p>2008</p> <p>2005 - 2015</p> <p>2010, 2012, 2014</p>

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

ИИ. Едукација

1. Подигнување на нивојто на образование на ромската популација и зголемување на можностите за успешно снаоѓање на пазарот на трудот					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со прес-цуттинг теми	Рок/врем.рамка
1. Создавање законски можности за дооформување на основното образование	Подготвен документ со официјален број на Роми со незавршено основно образование				2005 - нова состојба на секои 2 години
1.1. Евиденција на Ромите со незавршено основно образование	Подготвен документ /АНАЛИЗА/ за условите и можностите во рамките на постоечката законска регулатива и програма за работа во Министерство за образование				2005- 2006
1.2. Изготвување на програми за дооформување на основното образование	-Обезбедени услови, можности, простор, кадар				2006
1.3. Организирање на настава	-Бр. на реализирани часови				
2. Формирање на регионални едукативни центри	Број на заинтересирани и пријавени роми за преквалификација				2006 - 2015
2.1. Информирање за можностите и бенефициите на невработените Роми за стекнување одредени квалификации	Број на вработени преквалификувани роми				2005- 2006
2.2. Програми за преквалификација	Број на развиени и спроведени програми за преквалификација на ромите				2005- 2006
2.3. Специјализирани програми	Број на развиени и спроведени специјализирани програми за преквалификација на ромите				2005- 2006

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

2. Подигање на нивојо на знаења и вештини кај ромската популација					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со цросс сџуттинг теми	Рок/врем.рамка
1. Формирање на советодавни бизнис центри	Број на фирми регистрирани како мали и средни претпријатија (трговец-поединец) од страна на роми				2005 - 2015
1.1. Помош при регистрација на мали и средни претпријатија	Број на роми, корисници на кредитни линии				2005 - 2015
1.2. Информирање за услови и начини за користење на кредити	Зголемен број (споредбена анализа на податоци) на успешни роми/ромки бизнисмени				2005 - 2015
1.3. Советодавни услуги и семинари за успешно менаџирање со фирмите					
2. Вклучување на Ромите во постоечки и идни проекти во улога на имплементатори	Подготвен документ /евиденција/ за можностите во рамките на постоечката законска регулатива, тековни и планирани проекти проекти				2005, 2010
2.1. Евиденција на расположивиот потенцијал					2006, 2008, 2010
2.2. Обука на избраните лица	Број на обучени роми за работа (имплементација) на проекти				2006 - 2015
2.3. Формирање лоби -групи	Број на формирани лоби групи				

ИИИ. Можности и законска регулатива

1. Спроведување на нормативи за правично застапување на ромите (Рамковен договор)					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со црсс цуттинг теми	Рок/врем.рамка
1. Годишно следење на вработувањето на Роми во Јавна Администрација а. Извештаи за број на вработени Роми /истражување и анализа	Подготвени целосни и прецизни извештаи				2005-2015
2. Креирање на национална програма и регулативи за зголемување на вработеноста и работното ангажирање на Ромите					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со црсс цуттинг теми	Рок/врем.рамка
А. Бенефиции за работодавците: а.а) Преглед на постоечката законска регулатива за даночно олеснување а.б) Креирање на нови законски решенија	Утврдени критериуми врз основа на прегледот Изготвени законски решенија				2005
Б. Програми за НВО со 5 год. обврска да работат на опфаќање на недостапната популација: б.а) Идентификација на релевантни НВО б.б) Одредување региони б.в) Креирање на 5 год. програма б.г) Формирање база на податоци б.д) Обезбедување на финансии б.ѓ) координација со сите релевантни организации и институции	Избрани НВО, имплементатори и партнери во имплементација Избрани 3 региони Изготвена и усвоена програма Функционалност на базата и достапност на податоците Обезбедени 70% средства од донатори , 30% државни средств Формирана мрежа				2006 - 2007 2005 -2006 2005 - 2006 2005 2006 - 2011 2005

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

3. Промовирање на Ромите со намалени шанси на локалниот пазар на трудот во локалните АП за вработување и територијални договори за вработување					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со црсс цуттинг теми	Рок/врем.рамка
А. Бенефиции за работодавците на локално ниво:	Минимум 30% ангажирани Роми (од вкупниот бр. ангажирани на годишно ниво)				2005 -2012
a.а) Ангажирање на неквалификувани Роми					2005 - 2015
a.б) Ангажирање Роми во земјоделството	20% Роми ангажирани во земјоделски активности (на годишно ниво)				2007
a.в). Креирање програми за инвестиции од странство	Дизајнирана и усвоена програма				2005
Б. Спроведување на мерките за трансформација на непријавени бизниси на локално ниво:	Подготвен документ - основа за понатамошно водење на трансформацијата на бизнисите на Ромите				2005 - 2006
a.а) Преглед на досегашните мерки за трансформација	Подготвен документ - анализа на ефектите				2006 - 2007
a.б) Проценка на ефектите врз Ромите	изготвени и усвоени законски решенија				
a.в) Креирање нови законски решенија					

АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

ИВ. Економија

1. Трансформација на сивата економија кај Ромите во легална форма на работење					
Кратк. цели/активности	Индикатор	Мониторинг	Податоци постојни и потреба за нови	Врска со црсс цуттинг теми	Рок/врем.рамка
<p><u>1. Обезбедување програми и проекти за додела на грантови за вработување и самовработување на Роми како стимулација на работодавците:</u> а.а) подготовка на проекти од работодавци, НВО, институции, граѓански групи а.б.) лобирање и застапување на потребата од грантови кај донатори а.в.) Континуирана комуникација со Светска Банка и др. донатори</p> <p><u>2. Обезбедување услови за поволни кредитни линии за Роми со мали каматни стапки, 10 год. на отплата и 3 год. грејс период:</u> а.а) стимулирање на работодавци со финансиска и материјална помош а.б.) запознавање на банките за посебните услови на кредитирање на ромските заедници</p> <p><u>3. Свкупна поддршка на мали и семејни бизниси, преку финансиски, образовни, информативни активности:</u> а.а) организирање трибини во градовите засемеен бизнис или претпријатие</p>	<p>Број на вработени Роми по имплементацијата на овие проекти</p> <p>Број на вработени, број на одобрени проекти, висина на финансиски средства</p>	<p>Националната работна група да се трансформира во ТИМ за Мониторинг и Евалуација на имплементацијата на Акциониот план за вработување. Истата како своја прва активност ќе избере релевантна методологија и ќе подготви план за М&Е. За потребите на евалуација ќе се покани надворешен евалуатор</p>	<p>Министерство за труд и социјална политика на Р.М. Агенција за вработување на Р.М. Министерство за Економија (користење на постоечките датотеки и креирање на нови)</p>	<p>Сите предложени активности се базирани на вклученост на аспекти поврзани со унапредување на родовите прашања, намалување и елиминација на негативната дискриминација и намалувањето на сиромаштијата на ромите во Република Македонија</p>	<p>2005 - 2015</p> <p>2005 - 2015</p> <p>2006 - 2015</p> <p>2007 - 2015</p>
	<p>Број на ново вработени Роми и отворени нови работни места за Роми</p> <p>Број на одобрени кредитите за вработување на Роми</p>				<p>Број на одржани трибини, бр. на учесници, бр. на семејни бизниси и мали претпријатија</p>

ДЕКАДА НА ВКЛУЧУВАЊЕ НА РОМИТЕ – РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

<p><u>4. Вработување на по еден ром во локалните Бироа за вработување</u></p>	<p>Број на вработени во лок. Бироа за вработување</p>				<p>2007 - 2015</p>
<p>а.а) барање на грантови од донатори за тест период од 1 година</p>					
<p>а.б.) разговори за идентификација на потенцијалните кандидати</p>	<p>-Број на разговори -Број на кандидати</p>				<p>2006</p>
<p><u>5. Развој на декадни акциони планови за вработување</u></p>					<p>2006</p>
<p>а.а) Водење на разговори со локалните власти</p>	<p>Број на А.П. и на вработени Роми</p>				
<p>а.б) формирање на тим за учество во планирањето, реализацијата и набљудувањето на локалниот Акционен план</p>	<p>Квалитет и квантитет на актививсти кои учествуваат во тимот</p>				<p>2005 - 2015</p>
<p><u>6. Формирање на бизнис лоби-група:</u></p>					<p>2005 - 2006</p>
<p>а.а) редовни состаноци со ромски бизнисмени</p>	<p>Резултати од одржаните состаноци, број на учесници</p>				
<p>а.б) формирање на структури на бизнис лоби група</p>	<p>Број на формирани структури и лоби групи</p>				<p>2005</p>
<p>а.в) активности на бизнис лоби групата</p>	<p>Број и евиденција на лобирања, комуникации, разговори со донатори и банки</p>				<p>2006 - 2007</p>
					<p>2005 - 2015</p>

ДЕКАДА НА ВКЛУЧУВАЊЕ НА РОМИТЕ – РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ